

Iași, 17 ianuarie 2025

MEMORIU

Adresat Domnului Prof. univ. dr. Daniel-Ovidiu DAVID, Ministrul Educației și Cercetării

În atenția Domnilor Rectori ai universităților din Consorțiul Universitaria

În atenția comunității academice din România

Vineri 17 ianuarie 2025, la Facultatea de Matematică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, s-a desfășurat întâlnirea reprezentanților facultăților și departamentelor de profil din Consorțiul Universitaria. În cadrul acesteia au fost abordate subiecte de actualitate și cu impact asupra organizării învățământului superior în domeniul Matematică, cercetarea științifică și locul matematicii în școală.

La eveniment au participat reprezentanți (decani, directori de departament, prodecani) din universitățile membre ale Consorțiului, care organizează programe de studiu în domeniul Matematică: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Universitatea din București, Universitatea Babeș – Bolyai din Cluj-Napoca, Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea din Craiova, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Universitatea „Ovidius” din Constanța.

Dintre temele de discuție abordate menționăm: dezvoltarea și armonizarea programelor de licență și masterat, inclusiv a celor cu dublă specializare; organizarea programelor de formare a profesorilor de matematică din învățământul preuniversitar; forme de colaborare în cadrul programelor de cercetare științifică și a studiilor doctorale; managementul resurselor umane și criteriile de performanță; strategie și dezvoltare instituțională etc.

Participanții au agreat faptul că discuțiile, concluziile acestora și propunerile formulate trebuie să se sprijine pe următoarele principii:

- Matematica reprezintă componenta științifică fundamentală pe care se sprijină atât dezvoltarea, cât și utilizarea noilor tehnologii (inteligenta artificială, învățarea automată, “big data”, quantum computing, modele matematice în biologie, finanțe, actuariat, studii atmosferice etc.), ceea ce face din educația matematică o componentă esențială a formării unei persoane care folosește și ale cărei acțiuni sunt influențate de aceste tehnologii.
- Lipsa unei pregătiri științifice solide la viitorii dascăli produce efecte grave atât în plan educațional, cât și social și intelectual. Fără o înțelegere profundă a matematicii, profesorii nu pot motiva elevii, iar disciplina se transformă într-un exercițiu golit de sens. Această demotivare reduce drastic numărul tinerilor interesați de cercetare și inovație, blocând dezvoltarea unei culturi științifice solide. Pe termen lung, decuplarea formării didactice de partea științifică poate provoca adevărate catastrofe intelectuale și tehnologice și, totodată, subminează

competitivitatea țării într-o economie tot mai dependentă de conceptualizare. Prin urmare, este esențial să investim în pregătirea riguroasă a dascălilor, pentru a asigura atât continuitatea științifică, cât și progresul societății.

- Matematica este disciplina școlară care formează deprinderi de raționament, spiritul critic, rigoarea, capacitatea de discernământ.
- Cadrul didactic trebuie să aibă o formare de specialitate solidă, să cunoască în profunzime contextul științific, motivațiile și aplicațiile materiei predate la clasă. Doar astfel va fi capabil să transmită cunoștințele necesare în mod convingător și coerent.
- Modalitățile de intrare în cariera didactică și de promovare trebuie să valorifice studiile solide de specialitate și să nu ducă în derizoriu programele de studiu consacrate acestora.

În urma discuțiilor inițiate la întâlnirea din 17.01.2025, participanții au fost de acord cu formularea unor concluzii și propuneri:

1. Este inexplicabilă absența totală din lista programelor de licență cu dublă specializare (*Ordinul nr. 6634/2024 din 12 septembrie 2024, Anexa*) a celor care includ specializarea Matematică, în condițiile în care au fost făcute propuneri atât din partea universităților, cât și a reprezentanților din ARACIS. Solicităm astfel completarea *Anexei* (care, conf. Art. 3 face parte integrantă din ordinul menționat anterior), în cadrul domeniului fundamental Matematică și științele naturii, cu următoarele programe:

Nr. crt.	Domeniul fundamental de știință	Programul de studii universitare de licență cu dublă specializare	Specializare principală	Specializare secundară	A
1	Matematică și științe ale naturii	Matematică-Informatică	Matematică	Informatică	240
2	Matematică și științe ale naturii	Informatică-Matematică	Informatică	Matematică	240
3	Matematică și științe ale naturii	Matematică-Fizică	Matematică	Fizică	240
4	Matematică și științe ale naturii	Fizică-Matematică	Fizică	Matematică	240
5	Matematică și științe ale naturii	Matematică-Biologie	Matematică	Biologie	240
6	Matematică și științe ale naturii	Biologie- Matematică	Biologie	Matematică	240
7	Interdisciplinar (Matematică și științe ale naturii – Științe sociale)	Matematică- Finanțe și bănci	Matematică	Finanțe și bănci	240
8	Interdisciplinar (Științe sociale – Matematică și științe ale naturii)	Finanțe și bănci - Matematică	Finanțe și bănci	Matematică	240

2. Considerăm că este utilă și oportună menținerea unor condiții suplimentare privind pregătirea de specialitate, necesare pentru a preda la liceu, unde nivelul de

complexitate și abstractizare a materiei, cel puțin la disciplina matematică, este semnificativ mai ridicat. Considerăm că, cel puțin pentru cadrele didactice cu drept de predare la ciclul liceal nu trebuie redusă durata actuală a studiilor de licență + master (de 3+2 ani). Prin urmare, solicităm completarea art. 176, litera (e) din Legea 198/2023 prin introducerea obligativității urmării unui program de studii de licență de specialitate și a unui master profesional/de cercetare de specialitate, pentru ca un cadru didactic să aibă dreptul de a preda la ciclul liceal.

3. Solicităm crearea posibilității de a urma simultan, cu finanțare de la bugetul de stat, a unui program de master profesional sau de cercetare de specialitate și a masteratului didactic în specialitatea respectivă, sau a modului 2 de formare psiho-pedagogică. Propunem astfel modificarea art. 35, alin. (7) din *Legea învățământului superior 199/2023* astfel:

*O persoană poate beneficia de finanțare de la bugetul de stat pentru un singur program de studii universitare de scurtă durată, pentru un singur program de studii universitare de licență, pentru un singur program de studii universitare de master și pentru un singur program de studii doctorale. Prin excepție, **studenții sau absolvenții** unui program de studii universitare de masterat care beneficiază sau au beneficiat de finanțare de la bugetul de stat pot urma un program de studii universitare de masterat didactic cu finanțare de la bugetul de stat.*

Subliniem că această prevedere completează și este în spiritul art. 107, alin (1) din *Legea învățământului superior 199/2023*, care prevede posibilitatea de a urma în paralel masteratul didactic cu studii postuniversitare pentru a obține altă specializare.

4. Solicităm configurarea planurilor de învățământ și structurii programelor de licență didactică cu dublă specializare și ale celor de masterat didactic astfel încât numărul de discipline/ore/credite să reflecte importanța pregătirii de specialitate:

- propunem modificarea art. 5, alin. 3 din *Metodologia privind înființarea, structura planurilor de învățământ și organizarea programelor de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare, din Ordinul 4693/2024 din 12.06.2024* astfel încât disciplinelor fundamentale, de specialitate și complementare aferente fiecăreia din cele două specializări să le fie alocate cel puțin 96 credite (~40%);

- propunem ca în structura planurilor de învățământ ale programelor de studii universitare de masterat didactic, disciplinele fundamentale, de specialitate și complementare aferente specializării să reprezinte cel puțin 60% din numărul de credite (36 credite pentru programul de 2 semestre, 54 credite pentru programul de 3 semestre).

5. Solicităm încadrarea programelor de licență didactică cu dublă specializare și a masteratelor didactice la domeniul/domeniile specializării, și implicarea membrilor/evaluatorilor din comisiile de specialitate pentru stabilirea standardelor specifice, acreditare și evaluare periodică. Solicităm ca finanțarea de bază a acestor programe cu specializare didactică să fie făcută cu aplicarea aceluiași coeficient ca și în cazul programelor de licență de specialitate, respectiv de master profesional.

6. În consecință, solicităm organizarea programelor de studii cu specializare didactică la facultățile care gestionează programele de studii din specialitatea științifică respectivă, cu repartizarea finanțării în funcție de ponderea disciplinelor din planul de învățământ, conform pct. 4 și 5 de mai sus.

7. Solicităm configurarea fondului de burse alocat de la bugetul de stat astfel încât studenții programelor de studii de licență didactică cu dublă specializare și de masterat didactic să beneficieze de cuantumul bursei prevăzut în *Legea învățământului superior 199/2023*, art. 107, alin (3), fără ca aceasta să afecteze numărul și cuantumul bursei acordate celorlalți studenți ai facultăților și universităților care organizează aceste programe.

Semnături din partea universităților din Consorțiul Universitar, reprezentate la întâlnirea din 17 ianuarie 2025:

Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași

1. Prof. Dr. Răzvan LIȚCANU, Decan Facultatea de Matematică
2. Prof. Dr. Dumitrel GHIBA, Director Departamentul de Matematică
3. Lect. Dr. Marius APETRII, Prodecan Facultatea de Matematică

Universitatea “Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca

4. Conf. Dr. Marcel ȘERBAN, Decan Facultatea de Matematică și Informatică
5. Prof. Dr. Andrei MĂRCUȘ, Director Departamentul de Matematică

Universitatea din București

6. Conf. Dr. Cătălin GHERGHE, Decan Facultatea de Matematică și Informatică
7. Prof. Dr. Ionel POPESCU, Director Departamentul de Matematică

Universitatea din Craiova

8. Prof. Dr. Ionel ROVENȚA, Director Departamentul de Matematică

Universitatea “Dunărea de Jos” din Galați

9. Conf. Dr. Monica APRODU, membru Consiliu Dep. de Matematică și Informatică

Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu

10. Conf. Dr. Florin SOFONEA, Decan Facultatea de Științe
11. Prof. dr. Mugur ACU, Director Departamentul de Matematică și Informatică

Universitatea “Ovidius” din Constanța

12. Conf. Dr. Maria-Gabriela BADEA, Prodecan Facultatea de Matematică și Informatică
13. Lect. Dr. George CÎRLIG, Prodecan Facultatea de Matematică și Informatică

Univesitatea de Vest din Timișoara

14. Prof. dr. Bogdan SASU, Director Departamentul de Matematică